

Debre Birhan'ın Atları

Mezemir Girma
Yirgalem Birhanu

Türkçe: Merâl Alisa

Yetişkin Okuyucular

3 Tartışma Seviyesi Çocuğunuz için uygun bir seviye seçin. Soru sorarken veya yorum yaparken, çocuğunuzun düşünmesi için ona zaman tanıyın. Çocuğunuz bocaladığında, cevap konusunda ona yardımcı olun ve doğru cevapları, çocuğunuzun cevabına küçük açılımlar getiren sorularla veya yorumlarla sürdürün.

Seviye 1 Basit ve doğrudan sorular sorun. Sayfada gördüklerinizi işaret edip sorun; örneğin, “Oyuncak nerede? Onlar ne yapıyorlar? Onun adı ne? Onun rengi ne? Orada kaç tane top var?” gibi.

Seviye 2 Hikâyenin bu noktasıyla ilgili genel veya açık sorular sorun; örneğin, “Burada neler olduğunu görüyorsun? Bu şeyler nedir?” gibi.

Seviye 3 Hikâyenin olay örgüsü hakkında sorular sorun; örneğin, “Şimdi ne oldu? Bundan sonra ne olacak? Buna benzer deneyimlerin oldu mu veya buna benzer şeyler gördün mü? Bu olduğunda o nasıl hissediyor?” gibi.

Matematik Temaları ve Kelimeleri Bu hikâye, karşılaştırma sözcüklerini ve gruplar halinde saymaları içerir. Şu kelimeleri kullanarak alıştırmayı yapın: ağır, daha hızlı, yeterli, daha fazla, çok sıkı, çok, eski, ikiye ikiye ve dörder dörder atlayarak sayma, eşit paylaşım, çift, eşleştirme, tek sayı, çift, tahmin (değer biçme), yüz, bin, milyon, yan taraf, karşı taraf, yuvarlak, dikdörtgen.

Okuyun, Konuşun ve Eğlenin! Burada sağlanan sorular ve yorumlar sadece bir başlangıçtır.

Birinci okumada, kırmızı renkteki soru ve yorumları okuyun.

İkinci okumada, mavi renkteki soru ve yorumları okuyun.

Üçüncü okumada, yeşil renkteki soru ve yorumları okuyun.

Daha sonra, çocuğunuzun ilgi alanlarını takip edin ve tartışmalarınızın eğlenceli yönlere gitmesine izin verin.

Chalew, fayton çeken bir attır.

Debre Birhan'ın çakıllı yolları boyunca ağır yükler taşır.

Sabahtan akşama kadar çalışır.

1. Chalew ağır yükleri çeker ve zor bir iş yapar. Hiç iş yapmak zorunda kalan bir hayvan gördünüz mü?

2. Dikdörtgen, bu sayfa gibi dört düz kenarı olan bir şekildir. Bu resimdeki dikdörtgen ve bazı yuvarlak şekilleri gösterin.

3. Şu anda bulunduğunuz yerde kaç dikdörtgen bulabilirsiniz?

Chalew dinlenmek için yeterli zaman alamaz.

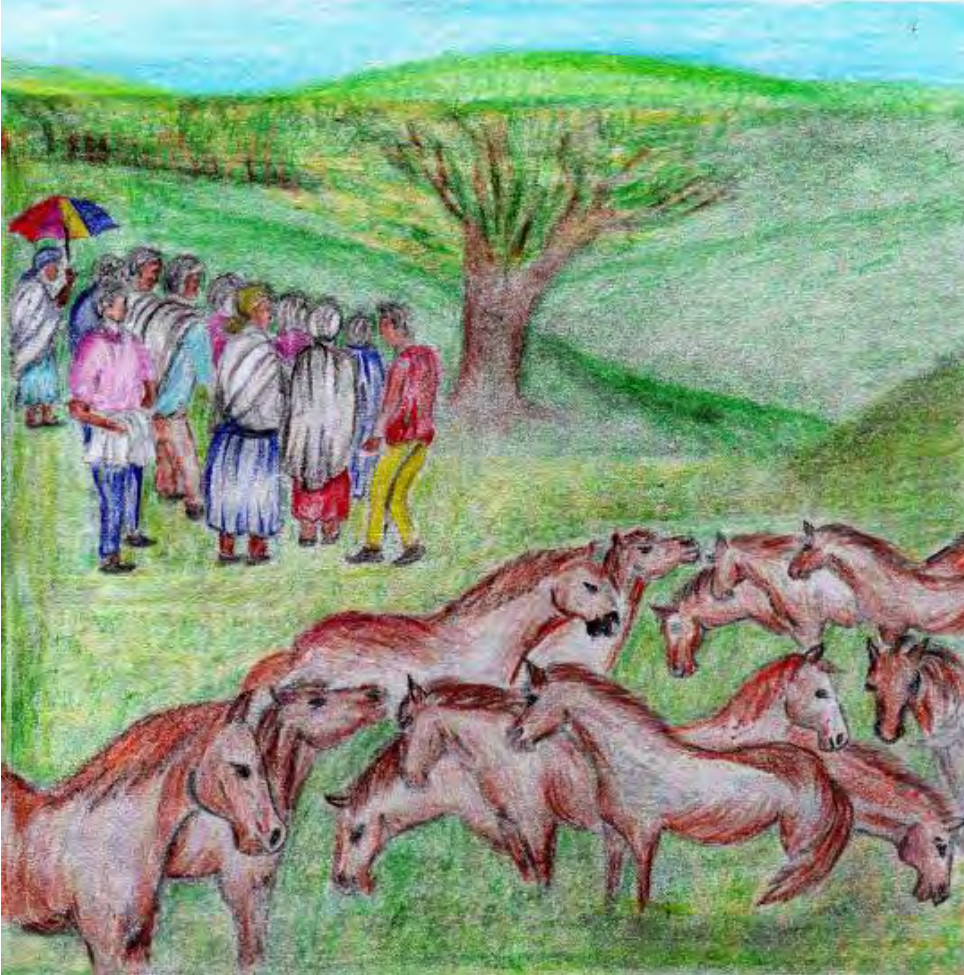
Chalew, yeterli yemek alamaz.

Faytonun sürücüsü daha hızlı gitmesi için Chalew'e vurur.

1. Sürücünün Chalew'e davranış şekli hakkında ne düşünüyorsunuz?

2. Hayvanlara veya insanlara istediğinizi yaptırmak için onlara davranmanın bazı yöntemleri nelerdir? İnsanlar için "lütfen" diyebilirsiniz ve bu bazen işe yarar.

3. Sizin diğer insanlar için bir şeyler yapmak istemenize sebep olan şeyler nelerdir?

Bir gün, tüm fayton sürücüleri bir cenaze için toplandılar.

Faytonların atları ise yakınlarındaki bir tarlada otlanmaya bırakıldılar.

Atlar, içinde bulundukları korkunç koşullar hakkında konuşmaya başladılar.

1. Resimdeki insanları ve atları sayın. Daha fazla insan mı yoksa daha fazla at mı var? Kaç fazla?

2. İnsanların kaç bacağı olduğunu saymak için ikişer ikişer atlayarak saymayı deneyin. O kadar ileriye kadar atlayarak sayabilir misiniz?

3. Atların kaç bacağı olduğunu saymak için kaçar kaçar atlayarak saydınız? Bu sayı da oldukça büyük! O kadar ileriye kadar sayabilir misiniz?

“Koşum takımım bana uymuyor. Çok sıkı ve derimi kesiyor,” dedi bir at.

“Benimki de! Benimki de!” diye araya katıldı bir diğer at.

1. Gerçek atlar birbirleriyle nasıl konuşurlar?

2. Bir atın hangi vücut parçaları çift sayıdadır ve hangileri değildir?

3. Eşleşen vücut parçaları, atın vücudunun diğer yanındadır. Böyle olan başka hayvanlar aklınıza geliyor mu? Böyle olmayan başka hayvanlar?

Yaşlı bir at konuştu:
“Toynaklarıma çaktıkları
çiviler yüzünden neredeyse
topal oldum.”

Daha fazla at aynı fikirde
olup, başlarını salladılar.

1. Sizce sahipleri atlara neden
bu kadar kötü davranmış
olabilirler? Sahipleri bilerek mi
kötü davranıyorlardı yoksa ne
yaptıklarının farkında mı değillerdi?

2. Sizce atlar bu kadar kötü
muamele gördükleri için ne
yapmalılar?

3. Resimde beş at var. Toplamda
kaç kuyruk, kulak ve bacak var?
Kulak ve bacak sayısını bulmak için
atlayarak mı saydınız yoksa kuyruk
sayısıyla başlayıp, her şeyi ikiyle mi
çarptınız?

“Çok sıkı çalışıyoruz ama sahiplerimizin çoğu bize kötü davranıyor. Birçoğu daha bize nasıl bakacağını bilmiyor!” dedi Chalew.

Tüm atlar aynı fikirdelerdi.

1. Sizce Chalew içinde bulundukları kötü durumla ilgili ne yapmalarını önerecek?

2. Bu resimde, beş at, çift çift eşleştirilmişler ama bir tanesi tek kalmış. Bu beş atı aynı anda çiftler halinde eşleştirmenin bir yolu var mı? Eğer çift çift eşleştirilemeyecek sayıda şeyler varsa, onun ‘tek sayıda’ olduğu söylenir.

3. Başka tek sayılar düşünün. Eğer iki kişi varsa ve tek sayıda olan bir şeyiniz varsa, onlara o şeyi eşit sayıda vermek imkansızdır; dolayısıyla, o şeyi eşit olarak paylaşamazsınız.

“Daha iyi koşullara ihtiyaçımız var. Haydi greve gidelim!” dedi Chalew. Atlar coşkuyla alkışladılar!

Fayton sürücülerı deęiřmeyi kabul edene kadar tarlada kalmaya karar verdiler.

1. Grev, bir grup işçi çalışmayı reddettiğinde ve şirketlerinden daha iyi muamele görmeyi ısrar ettiğinde gerçekteşir. İnsanlar bazen daha iyi çalışma koşulları elde etmek için greve giderler, bazen de daha fazla ücret almak için bunu yaparlar.

2. Grev yapan bir kişi için riskli olan şey nedir? (Uzun süre maař alamayabilir ve iřini kaybedebilir.)

3. Çift olabilen sayılara ‘çift sayı’ denir. Bu resimde altı at var. Hepsini eşleştirebilir misiniz? Altı, tek sayı mıdır yoksa çift sayı mıdır?

Fayton sürücüleri ne yapacaklarını bilmiyorlardı.

Bir sürücü, “Ben başka bir at bulabilirim,” diye övündü.

Ama sürücülerin çoğunun geçimlerini sağlamak için kendi atlarına ihtiyaçları vardı.

1. Bu resimde kaç kişi var? Orada oturan iki kişiyi saymazsanız (çıkırırsanız), ayakta duran kaç kişi vardır?

2. Odada tek sayıda mı yoksa çift sayıda mı insan var? İki eşit gruba ayrılabilirler mi? Eğer ayırabiliyorsanız çift sayıdır, aksi takdirde tek sayıdır.

3. At sahiplerini endişelendiren şey nedir? Atların nasıl hissettikleri konusunda mı yoksa işleri konusunda mı endişeliler?

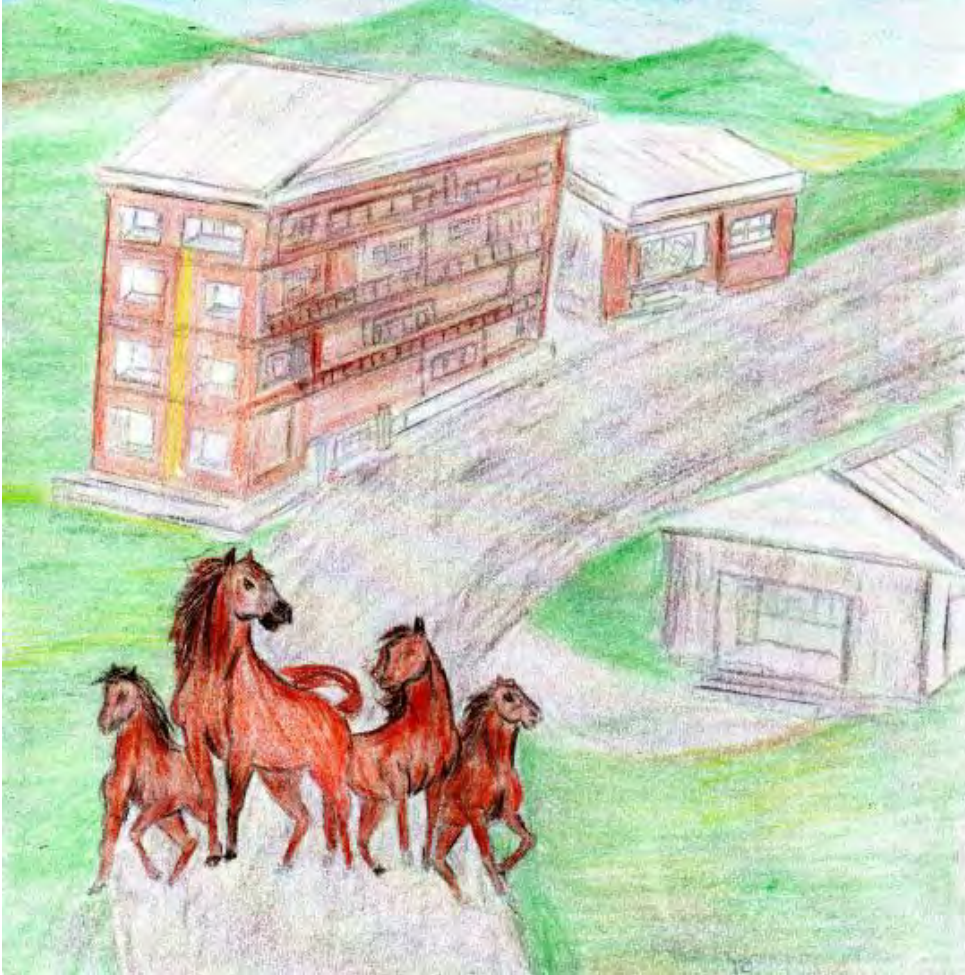
Sürücüler grevi tartışmak üzere bir toplantı düzenlediler. Uzun bir süre tartıştılar.

“Belki de atlar haklıdır,” dedi bir adam. “Neden daha iyi koşullara sahip olsunlar ki?” diye sordu bir diğeri.

1. Odada kaç kişi olduğunu tahmin edin ve sonra elinizden geldiğince kaç kişi olduğunu sayın. Tahmin, hızlı bir bakış gibi kısmi bilgilere dayanan ‘eğitimli bir öngörüdür.’

2. Tahmin etmek, eğlenceli bir oyun olabilir. Etrafta dolaşırken, herkesin bir grup şey hakkında bir tahminde bulunmasını sağlayın, ardından o şeyin kaç tane olduğunu dikkatlice sayın ve doğru cevaba en yakın olanın kim olduğunu bulun.

3. Sahipleri atların ne istediklerini nereden biliyorlar? Atlar sahipleriyle mi konuştu?

Atların grevi Debre Birhan kasabasından çıkıp tüm Etiyopya'ya yayıldı.

Yaklaşık üç milyon at çalışmayı reddetti.

“Yeter artık! Bize adil davranın!” dediler.

1. Üç milyon at çok fazla!
Etrafınızda 100'den fazla olan bir şey düşünebiliyor musunuz? Peki 1000'den fazla?

2. Yakınlarınızda çalışan insanların greve gittiklerini duydunuz mu?
Grev işe yaradı mı yoksa grevciler istediklerini alamadan pes mi ettiler?

3. Bir şeyi gerçekten istediğinizde ve onu elde edemeyecek gibi görüldüğünüzde ne yaparsınız? O şey işe yarar mı?

Böylece fayton sürücüleri, değişmek zorunda kaldılar.

Tüm atlar için daha iyi koşulları ve adil muameleyi kabul ettiler.

Atlara nasıl bakacaklarını ve onları nasıl sağlıklı tutacaklarını öğrendiler.

1. Atlara daha iyi bakmak, atlar için yapılacak en doğru şeydir ve bu, atların daha iyi iş yapmalarını sağlamak için yapılacak en akıllıca şeydir!

2. Atlara daha iyi bakmak iyi bir fikirse, sürücüler neden bunu en başından beri yapmıyorlardı?

3. Bazen insanlar kolay gibi görünen ama uzun vadede kötü bir fikir olan şeyler yaparlar. Sizin de savsakladığınız ama sonra 'keşke savsaklamasaydım' dediğiniz bir şey oldu mu?

Atların yaşamları yavaş yavaş iyi hale geldi.

Atlar, yeterli yiyecek ve dinlenme molalarına kavuştular. Onlara uyan koşum takımlarını aldılar. Toynakları için daha iyi nallara sahip oldular.

Yaşlı Chalew, tüm atlar için bir kahraman oldu!

1. Chalew risk alıp önemli bir amaca yardım etti. Buna benzer bir şey yapmış bir kişi biliyor musunuz?

2. Yardıma ihtiyacı olan bir kişiye veya gruba yardım etmek için elinizden geleni yaptığınız oldu mu? Onlar için bir fark yarattınız mı?

3. Başkalarına yardım ettiğinizde nasıl hissedersiniz?

Horses of Debre Birhan

Author -- MezemirGirma

Illustration -- YirgalemBirhanu

Language -- English

Level -- Firstparagraphs

© African Storybook Initiative 2020

Creative Commons: Attribution 4.0

Source www.africanstorybook.org